

۹۹۵۰/۲۲۰/۴۳۰۴۳۱

شماره :

۱۳۹۹/۰۲/۲۵

تاریخ :

دارد

پیوست :

دفتر نمایندگی وزارت امور خارجه در استان خراسان رضوی - مشهد

بسمه تعالی

معاونت محترم هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی
ریاست محترم سازمان صنعت ، معدن و تجارت خراسان رضوی
مدیر کل محترم راهداری و حمل و نقل جاده ای استان خراسان رضوی
ریاست محترم اتاق بازرگانی ، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
ریاست محترم اتحادیه صادرکنندگان صدور خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی
ریاست محترم انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی
موضوع: ارسال سومین شماره خبرنامه اقتصادی ترکمنستان

با سلام؛

احتراماً - به پیوست سومین شماره خبرنامه اقتصادی ترکمنستان واصله از سفارت جمهوری اسلامی ایران در عشق آباد، حاوی مهمترین اخبار اقتصادی داخلی و خارجی این کشور جهت ملاحظه و ارسال به جهات ذیربط، ایفاد می گردد.

محمد بهشتی منفرد

مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

رونوشت :

- اموریگانگان - اداره کل اطلاعات خراسان رضوی
- جناب آقای حقیقیان دستیار محترم وزیر و مدیرکل اوراسیا
- جناب آقای مهاجر مدیرکل محترم دفتر هماهنگی و پایش روابط اقتصادی دوجانبه
- جناب آقای ارباب خالص سفیر محترم جمهوری اسلامی ایران در عشق آباد
- جناب آقای جعفری سرکنسول محترم جمهوری اسلامی ایران - مرو

بسمه تعالی

خبرنامه اقتصادی شماره سه ترکمنستان از تاریخ 24 فروردین لغایت 4 اردیبهشت ماه 1399

الف : اخبار اقتصادی داخل ترکمنستان

- در یکی از جلسات اخیر دولت ترکمنستان با حضور رئیس جمهور و معاون رئیس کابینه وزرا در امور کشاورزی، موضوع کشت پنبه و غلات مورد بررسی قرار گرفت. در جلسه مذکور، ضمن ارائه گزارشی از وضعیت محصول پنبه و غلات، اقدامات بعمل آمده در زمینه کشت گندم مورد بررسی قرار گرفت. شایان ذکر است، قبل از انتشار ویروس کووید 19، دولت ترکمنستان تصمیم گرفت، بخشی از زمینهای اختصاص یافته به گندم در کشت سال جاری را به پنبه اختصاص دهد. مقامات ترکمن معتقدند با افزایش بهره وری در کشت گندم، قادر خواهند بود، میزان محصول گندم در سطح را افزایش داده و کاهش زمین های زیر کشت را جبران نمایند. علیرغم اظهارات مذکور، ظاهرا در هفته ای اخیر میزان آرد موجود در کشور کاهش یافته است و قیمت آرد و به تبع آن قیمت نان در ترکمنستان تا صد در صد افزایش یافته است .

- حمل کالا بدون تماس فیزیکی، بین بندر ترکمن باشی و باکو آغاز شد. در چارچوب مبارزه با ویروس کووید 19، انتقال کالا بین دو بندر مذکور بدون تماس با دست در حال انجام است. در این چارچوب کشتی باکان برای حمل برای ترکمنستان، قرقیزستان، ازبکستان و افغانستان بصورت هفتگی در این مسیر تردد می کند. در صورت افزایش حجم کالا، این کشتی می تواند، هفته ای دو بار تردد کند. در این چارچوب بنادر کشورهای آذربایجان و ترکیه نیز فعال شده است. اخیرا رئیس جمهوری ترکمنستان در اجلاس شورای سران کشورهای ترک زبان بر ضرورت ادامه روابط اقتصادی و تجاری در شرایط کرونایی تاکید کرد. وی گفت با همکاری شرکای خود خصوصا کشورهای همسایه،

ترکمنستان اقدامات ضروری را برای حفظ این روابط بعمل آورده تا برنامه حمل و انتقال کالا بصورت دو جانبه استمرار یابد. نامبرده به عملیات انتقال کالا بین بنادر ترکمن باشی و باکو در دریای خزر به عنوان شاهرگ حیاتی ترانزیتی که موجب روان سازی حمل و نقل می شود، تاکید کرد. همچنین قرار است، مذاکرات کارشناسی درباره پیش نویس موافقتنامه چهار جانبه پیرامون ایجاد مسیر حمل و نقلی و ترانزیتی دریای خزر- دریای سیاه به صورت ویدئو کنفرانس در نیمه اول ماه می سال جاری برگزار گردد. شایان ذکر است، برگزاری مذاکرات مذکور، نتیجه نشست کاری بین سفرای ترکمنستان، گرجستان و آذربایجان در تاریخ 18 فوریه 2020 در وزارت امور خارجه رومانی است. از سوی دیگر کارشناسان ترکمنی اظهار می دارند، در حال حاضر بیشترین حجم ترانزیت کالا در منطقه آسیای مرکزی بین بندر ترکمن باشی با مرز ازبکستان و ایستگاه اترک (در جوار قزاقستان) صورت می گیرد. لذا تلاش هایی در جهت افزایش ظرفیت ترانزیت بندر ترکمن باشی در حال انجام است.

-در دو هفته گذشته مجموعاً 114 معامله در بورس کالای ترکمنستان به ثبت رسید. بازرگانانی از افغانستان، اسکاتلند، سوئیس، مالت، قزاقستان، امارات متحده عربی ترکیه و هنگ کنگ، کالاهایی از قبیل قالیهای دست باف و الیاف نخ، بنزین اتومبیل، روغن پایه تولید شده در مجموعه پالایشگاههای نفت ترکمن باشی و محصول کاربامید به ارزش حدود 62 میلیون دلار خریدار کردند. بازرگانان ترکمنستان نیز به منظور تأمین بازار داخلی، محصولات از قبیل پلی اتیلن، پلی پروپیلن، انواع قالی و الیاف پنبه را به مبلغ حدود 24 میلیون منات از این بازار خریداری نمودند.

-ترکمنستان تولید محصولات خود در بخش سنگ های ساختمانی را توسعه می دهد. یکی از این بخش ها، تولید سنگ های ساختمانی گرانیات و مرمر دز شرق ترکمنستان است. در معادن سنگ

منطقه بالکان سنگ های گرانیت و تزئینی جهت استفاده برای نمای داخلی و خارجی ساختمانها بر اساس رنگ و کاراکتر آنها پردازش می شوند.

ب : اخبار مهم اقتصادی خارجی:

-در مکالمه تلفنی دبیرکل سازمان ملل متحد با رئیس جمهور ترکمنستان، رئیس جمهور با اشاره به ارتقای بیش از پیش جایگاه سازمان ملل متحد در راستای اتحاد تلاشها برای مبارزه با تهدید ویروس کرونا به موضوعاتی همچون ارسال کمکهای بشردوستانه ترکمنستان به جمهوری اسلامی ایران و سرعت بالای اجرای طرحهای اقتصادی- اجتماعی در افغانستان پرداخت .

-در مذاکرات ویدئو کنفرانسی بین مسئولین راه آهن ترکمنستان و افغانستان موضوع ریل گذاری مسیر آقینه - اندخوی و تورغندی- هرات مورد بحث و بررسی قرار گرفت. مسیر راه آهن آقینه - اندخوی بخشی از کریدور حمل و نقلی بین ترکمنستان- افغانستان - تاجیکستان است . در مرحله اول این پروژه 85 کیلومتر بین ایستگاههای کرکی - امام نظر در قلمرو ترکمنستان و سپس تا آقینه در افغانستان ریل گذاری شده است. ابتکار ساخت مسیر تاجیکستان- افغانستان - ترکمنستان از سوی عشق آباد ارائه شد و یادداشت تفاهم اجرای این پروژه در ماه مارس 2013 در پایتخت ترکمنستان توسط روسای جمهور سه کشور به امضاء رسید. کل این مسیر حدود 400 کیلومتر است و بخشی از شبکه ارتباطی بین اروپا و آسیا محسوب می شود. ترکمنستان همچنین در داخل خاک افغانستان از ایستگاه کوشکا تا تورغندی را ریل گذاری نموده است . مشارکت ترکمنستان در زیرساخت های راه آهن افغانستان موجب اتصال این کشور همسایه به کریدور چین تا خلیج فارس خواهد شد. همچنین دو ایستگاه آقینه در استان شمالی فاریاب و ایستگاه تورغندی در هرات موجب تقویت کریدور لاجورد می شود .

- وزرای خارجه ترکمنستان و آذربایجان در خصوص حمل و نقل و تجارت بین دو کشور از طریق دریای خزر گفتگو کردند. آنها با اشاره به زمینه های شراکت بین دو کشور در جهت حفظ و ثابت کردیدور شرقی - غربی، بر توافقات اخیر بین روسای دو کشور تاکید کردند.

-ترکیه الحاق به قرارداد لاجورد را بصورت رسمی تصویب نمود. ترکیه همچنین قرارداد حمل و نقل ترکیبی با ازبکستان را نیز از تصویب گذراند. بر اساس قرارداد لاجورد، مسیرهای ریلی و جاده ای تورغندی (از استان هرات افغانستان) از طریق عشق آباد به بندر ترکمن باشی درحاشیه دریای خزر متصل خواهد ساخت و سپس از طریق باکو به تفلیس و سپس به آنکارا متصل خواهد شد البته یک شاخه فرعی آن به سمت بنادر پوتی و باتومی در گرجستان امتداد می باید. پروژه تکمیل این پروژه در حدود دو میلیارد دلار برآورد می شود. در 13 دسامبر 2018 در غرب افغانستان استان هرات، مراسم افتتاح کرویدرو لاجورد برگزار شد. و به به عنوان آزمایش 9 دستگاه کامیون سنگین در خلال 15 روز به آنکارا رسید.

- مذاکرات بین بانک اقتصاد خارجی ترکمنستان و بانک همکاری های بین المللی ژاپن بصورت ویدئویی در تاریخ 22 آوریل 2020 برگزار شد. در جریان این مذاکرات، مسائل مربوط به توسعه بیش از پیش همکاری های دوجانبه مورد بررسی قرار گرفت. نمایندگان بانک ژاپن علاقه خود را جهت مشارکت در پروژه های جدیداز جمله در زمینه کشاورزی و مدیریت آب بویژه استفاده از فناوری های پیشرفته و تجربه ژاپن در اجرای سیل بندها و انحراف جهت آن از مناطق مسکونی مورد بحث قرار گرفت. در همین راستا همکاری های طرفین در بخش های صنایع نفت و گاز و شیمیایی نیز مورد بررسی قرار گرفتند.

نمایندگان بانک ژاپنی آمادگی خود برای تأمین مالی پروژه های در حال اجرا با مشارکت شرکت های معتبر ژاپنی اعلام نموده و اظهار داشتند، بانک ژاپنی از طریق سرمایه گذاری در ترکمنستان به دنبال ایجاد فرصت های تجاری برای شرکت های ژاپنی در بخش های مختلف است.

-شرکت های کره جنوبی پیشنهادهایی برای اجرای پروژه های جدید در ترکمنستان ارائه نمودند. در نشست مشترک تجاری شورای بازرگانی دو کشور از طریق ویدئو کنفرانس، در خصوص همکاریها در بخش تولیدات هیدروکربنی، حمل و نقل، کشتی سازی، مدیریت آب و صنایع نساجی و تکنولوژی های پیشرفته بحث و گفتگو نمودند. در حال حاضر شرکت های کره ای در پروژه های نفت و گاز ترکمنستان مشارکت دارند .

-علیرغم گسترش عمومی ویروس کرونا و کاهش فعالیت های شغلی از جمله در بخش نفت و گاز، برخی کارشناسان موضوع انتقال گاز از آسیای میانه به اروپا را دارای اهمیت خوانده و معتقدند که این امر می تواند نقشه انرژی اروپا و دنیا را عوض کند. در این خصوص یکی از کارشناسان بنیاد هریتیج آمریکا به سابقه موضوع خط لوله گاز از ترکمنستان از طریق آذربایجان به اروپا در دهه نود میلادی پرداخته و اضافه می کنند، بدلیل استراتژی برخی کشورهای ساحلی و وضعیت دنیا در آن شرایط، اجرای پروژه به زمان بهتری در شرایط حاضر به تاخیر افتاد. وی با اشاره به روی کار آمدن دولت ترامپ در آمریکا و حمایت مکرر وی از ساخت لوله در منطقه دریای خزر نمود، معتقد است، بعد از امضاء کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر در سال 2018 و فراهم شدن نصب لوله در بستر دریا، ایالات متحده آمریکا و بازرگانان آن نسبت به تقویت همکاری با ترکمنستان چشم دوختند. رئیس جمهور آمریکا بعد از آنکه وضعیت حقوقی دریای خزر مشخص شد، گفت، ترکمنستان قادر خواهد بود از فرصت های جدیدی برای صادرات گاز خود به غرب بهرمنند شود. کارشناس آمریکایی پیشنهاد می کند، آذربایجان و ترکمنستان توجه خود را به ساخت لوله های کوچکتر جهت ارتباط بین حوزه های گازی در دریا بین دو کشور معطوف دارند. وی مزیت این پروژه را به عنوان یک تجربه عملی برای اجرای پروژه های بعدی ساخت لوله گاز در بستر دریای خزر تلقی کرده و هزینه آن را حدود 500 میلیون دلار تخمین می زند.